

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಬಿ. ಭಾವಿ.—ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸುವವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರರು ಯಾರು ?

SRI Y. RAMAKRISHNA.—Government is there. It will give protection to all the citizens.

DISCUSSION ON THE MOTION OF THANKS

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎ. ಮತ್ತಿಕಟ್ಟೆ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜುಲೈ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸಪ್ಪ ನವರು ತಂದಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸಮಾಜದ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಲುವಾಗಿ...

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಫ್.—ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲ, ಎರಡು ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎ. ಮತ್ತಿಕಟ್ಟೆ.—ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಂತಹ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಮ್ಮೆಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಆಶಾಕಿರಣವಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಈ ವರ್ಷದ ಅದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ೩-೪ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾದ ಕಾರಣ ಜನರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದ ೧೫ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿತು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಮಪಾತಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದ ಜನರು ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ಇಮ್ಮಿಟ್ರಿಗೊ ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಲಿಫ್ಟ್ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಧಾರವಾಡದ ಹಲವಾರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದಂಥ ಮಳೆ ಬಂದು ಜನಜೀವನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಂಡ ಕಾರಣ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಲು ೨.೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿತು. ಈಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಇನ್ನು ಉಳುವವನೇ ನೆಲದ ಒಡೆಯನಾಗಬೇಕು, ಬೆವರು ಸುರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಗೇಡೆದಾರನೇ ಭೂಮಾಲೀಕನಾಗಬೇಕುಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದರೂ ಸಹ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ೧೯೮೧ರ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದರೊಳಗಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಿರುವ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ನೂರು

ಹೊಸ ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರ ಸಲಾಯಿವು ಈಗ ಶೇಕಡಾ ೯೯ ರಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನುಳಿದ ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ನಡೆದಿದೆ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸವೂ ಸಹ ನಡೆದಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೨,೯೯,೨೦೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ೫೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾರು ಆಕಾಶವೇ ಹೊದಿಕೆ, ಭೂಮಿಯೇ ಹಾಸಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕಷ್ಟಕರ ವಾದಂಥ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿವೇಶನ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂತಹ ೧೧.೫೮ ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಈಗಾಗಲೇ ೯ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವುಗಳ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸ್ತಿತ್ವ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಗಾರ ಕೊಡಲೂ ಸಹ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜಾಗೃತ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೊದಲು ಈ ಆಸ್ತಿತ್ವಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೦೦ ರೂ. ಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳವರೆಗೆ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಔಷಧಗಳ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಔಷಧ ಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಿಂತನೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪತ್ನಾರ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೃಷಿಕರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಕಟುವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಭಾಗ ಔದ್ಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರೈತರೆಂದು ಯಾರನ್ನು ನಾವು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೆರಿಗೆಗೆ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಲೇವಾದೇವಗಾರರ ಹತ್ತಿರ ಸಾಲ ಕೇಳುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದುಹೋಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳು ಎಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಸಲಹರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇರುವಂತಹವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕ್ರೋಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಲಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತಾ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಈಗ ನಾವು ೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿ ದಾಟಿ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೫ ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟಾರ್ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಾ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೧೬ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟಾರ್‌ನಷ್ಟು ಜಮೀನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಆದರೆ ೪ ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟಾರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ

ನೀರಂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ೨ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟಾರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಉತ್ತರಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ನೋವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಆ ಭಾಗದ ಜನರ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿರುವ ಜನರ ಪದೇ ಪದೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೇದಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಸದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ೧.೨೫ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಗದಗ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹದಿನೆಂಟು ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಮುಂತಿನಮೆಂಡಿಮಠ್, ಶ್ರೀ ಭಾವಿ ಹಾಗೂ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ೮೦ ಲಕ್ಷ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈವೊತ್ತು ಇಡೀ ಏಷ್ಯಾ ಒಂದಲ್ಲ, ೧ ಲಕ್ಷ ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಊರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದೇ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಊರು ಎಂದರೆ ಗದಗ್ ಒಂದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಹುಪಾಲು, ಬಹುದಿನದ ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆಗಬೇಕು. ಈವೊತ್ತು ಹೆಬ್ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನಾ ಮಂಡಲಿಯವರು ಇದು ಆಗಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡ ದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಹಲವಾರು ಸಲ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಧಾರವಾಡ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರುಬೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕೃಷಿ ರೂಪರೇಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ವಕ್ಕಲಾತನ ಏನು ಇದೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಲಾಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ವಿಷ್ಣು ದೊಡ್ಡ ರೈತನಿರಲಿ, ಅಥವಾ ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಾಗಿರಲಿ ಅಷ್ಟು ಲಾಭದಾಯಕವಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮ ವಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಲು ಮಾರುವವನೇ ಆಗಲಿ, ದನಗಳನ್ನು ಸಾವಕವನೇ ಆಗಲಿ ಅವನಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಸಮರ್ಥವಾದ, ಪೂರಕವಾದ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಇದ ರ ಮಾತ್ರ ಆ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಲಿಂಕಿಂಗ್ ಕ್ರಿಡಿಟ್ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಈವೊತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವನು ಯಾವುದಾದರೂ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹಣ ಬಿತ್ತಿದ ನಂತರ ಸ್ಟಾಂಕ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಪಶು ಸಂಗೋಪನಾ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲಿ, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲಿ, ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯೇ ಆಗಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕೃಷಿಕನ ಜೀವನ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎನಾ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಕರ ಜೀವನ ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗ್ಯಾಮೀನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೪-೫ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೊಂದು ಉಗ್ರಾಂವನೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥಾ ಬೆಳೆಗೆ ಮೊದಲೇ ೬೦-೭೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಡೀ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆಯಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಬೆಳೆದಂಥಾ ಬೆಳೆಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಯೂ ಸಿಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ೨ ದಿವಸ ನೋಡಿ ರೈತ ಬೆಳೆದಂಥಾ ಯಾವ ಧಾನ್ಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಧಾರಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಖರ್ಚಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇದನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರದವರು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇವರಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೨-೩ ಊರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗೋಡ್ಡಾನ್ ಮಾಡಿ ಆ ಕೃಷಿಕನು ಬೆಳೆದಂಥಾ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಮತ್ತಿತರ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಈ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸಣ್ಣ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ ೧೦-೧೫ ಗೋಡೌನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವಾಗ ಆ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ನೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಒಳಿತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿರ್ದೋಗ ಪದವೀಧರರ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಚಾರ. ಇದು ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವೈಚ್ಛಂದಿ ಪದವೀಧರರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೪ ಸಾವಿರ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ೮೪ ಸಾವಿರ ಜನರು ನಿರ್ದೋಗ ಪದವೀಧರರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಹೇಳುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ಅನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಘೋಷಣೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ನರಗುಂದ-ನವಲಗುಂದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಂಡರು ಅನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಆ ಜನರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತುವಂತಹಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವೂ ದೊರಕಬಹುದು. ಆ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನೀವೂ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪ್ರದ್ಧಿ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ೨೫ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಆ ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂಪ್ರದ್ಧಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. (ಚನ್ನಗಿರಿ) — ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹಾ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಒಂದು ವಿಧವತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕಂತಹಾ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂತಿಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂತಹಾದ್ದು ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತರಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ೧೯೫೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ

ಆಗಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ರಾಜರೂ ಸಹ ಆಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಒಂದು ಭಾಷಣದ ನಕಲನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅದು ಯಾವ ಒಂದು ವೈಖರಿಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಒಟ್ಟು ೯ ಪೇಜು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆ ೯ ಪೇಜಿನಲ್ಲೇ ಅವರು ಯಾವಾಂಥ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಆವಾಗ ಎರಡನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಶುರುಪಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ವೃದ್ಧರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ವಿರ್ತುತ ಕೇವಲ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಂತಿಂಥಾ ಕಾನೂನುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಲಗಳು ನಮೂದಿಸಿ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊನೆಗೆ ನೀವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ೧೯೫೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಅಂತ ೧೯೬೨ರ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತೆಗೆಸಿದೆ. ೧೯೬೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. “ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಗತ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಸಂಭವಿಸಿದಂಥ ಬರಗಾಲದ ಆಭಾವ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಭವಿಸಿತು. ಈ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿರ್ತುತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇಲೆ ಈ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ—ಅದು ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ. ಅದರ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ, ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, ಮನೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪಂಚತತ್ತ್ವಂಥಾದ್ದು—ಇವೆಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಭಾರಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಇಷ್ಟು; ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ‘ನಮ್ಮ ದೇಶ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ; ಬಡತನ ಮಾಯವಾಗುವಂತೆ, ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ, ಅನ್ಯಾಯಗಳು ತೊಲಗುವಂತೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತ ನಿರಂತರವಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ; ಈ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ನಿರಂತರವಾದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೀವು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಫಲಪ್ರಸುಧವಾಗಲಿ; ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ” ಎಂದು ಅವರು ಅವಾಗಲೇ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರಾಯಮುಖ್ಯತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ “ಇಂದಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಇಂಥನವ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ರಾಂಟೋಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಪ್ರಾಂಟೋಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಉತ್ಸೇಜನ ನೀಡುತ್ತದೆ; ಮಹಾನಗರ ಮತ್ತು ಇತರ ನಗರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಡಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಿನ್ನಡೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳವಾಗುವಂತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಆಕರ್ಷಣ ಸ್ಥಳವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ರೂಪಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆನ್ನೊಂದು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಹೀಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಣದ ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ‘ನಾವು

ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ, ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅತಿ ಸಿದ್ಧವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಹೋದವರ್ಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ೧೮.೩ನೇ ಕಾಲಮಾನದಲ್ಲಿ “ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರವು ೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ನೆರವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ೫ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ೨೨೪ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ೭೪,೯೭೩ ಹೆಕ್ಟೇರು ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರೊದಗಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

SRI K. H. SRINIVAS—Sir, I rise to a Point of Order. It has been brought to your notice time and again about the absence of the Ministers. Now, there are Ministers. They come in a routine way and apart from that we do not find any real seriousness on their part. But I have been seeing that the officers gallery is totally vacant. During this important discussion, I find that not even a Secretary is present except some sectional heads. What is this? I can understand the absence of the Ministers. But that about the officers?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ — ೩ ಜನ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

SRI K. H. SRINIVAS.—I am not complaining against the Ministers. Our basic complaint is that even most of the Ministers who could be present are not present here. Apart from that should there not be atleast one or two Secretaries to the Government in the gallery? Is it a Tamasha that is going on here? I can understand that the Ministers will be engaged in the other House and they will be having other important works. I do not except the Ministers to be present all the time? But the officers must be present in the gallery when an important discussion is going on here.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I agree that it is a lapse.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಿಡಿ. ನಾವು ೩ ಜನ ಇಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ; ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. Some officers are there.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is a serious lapse. The Minister and the Chief Whip should make a note of it. The officers must be present here.

SRI K. H. SRINIVAS.—We know who are the officers. They are not present here.

MR. DEPUTY SPEAKER.—They must be present.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಾಪ! ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿ? ಏನು ಹುಡುಗಾಟಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ?

SRI K. H. SRINIVAS—Officers are not present here. This is happening since the begining and not only today. No Secretary to Government cares to be present here. Even when the Chief Minister

is present, only his own personal staff will be there in the gallery. Even the Chief Secretary has not come here. Usually I do not raise Points of Order for small things. But there is a limit for our patience.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is a serious lapse on the part of the Minister and the Chief Whip. They must make note of it and see that such things do not repeat again.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿವಾಸರವರು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅವರು ಯಾರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಅರ್ಥಹೀನವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿ ಬರದದ್ದನ್ನು ಅವರು ಓದಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅವರು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದದ್ದು ಏನೋ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದಂಥ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಅದು ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಹವಾದ ಅಂಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೇ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಪ್ರಿಯರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗ್ಯಾಲರಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಬಿಡಿ. ನಾವು ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಎತಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(ಗಲಭೆ)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ಇವರಿಗೆ ಲಂಗುಸಾಗಾಪುಂ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಒಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ.

೪-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಅರ್ಜುನ್ ಸೇಠ್.—ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ೧೬೦ ಜನರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಡೂಲ್ ಬಜಾಯಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದು ಬೆಳ್ಳಿಯದೇ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಂಭೀರತೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ

ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೩ ರಿಂದ ೧೯೮೨ ರವರೆವಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಈ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ೬೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೧,೭೪, ೯೭೩, ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಅದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಈ ವರ್ಷವಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದೂ ೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್‌ಲೈನ್ ಮಾಡಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ೧ನೇ ತಾರೀಖು ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕತೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವಾಗ ಅದೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಸ್ವತಃ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೇ ಸ್ವತಃ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಇದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಜನತೆಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ದಿನಾಂಕ ೨೬ನೇ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಯವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಓದುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಯಾರೋ ಖಾಸಗಿಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದಬಾರದು ಎಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ರೂಲ್ ನನಗೆ ತೋರಿಸಿದರೆ ನಾನು ಓದುವುದಿಲ್ಲ.

“Mr. Reddy warned that if the current deterioration in moral values in public life was not arrested the people would lose faith in the democratic system and the consequences would be too frightening to contemplate”

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon. Member can just refer though it has been broadcast in the All India Radio.

SRI J. H. PATEL.—Sir, I am not reading the whole thing. I do not want to go into all the details. But this is the speech of Mr. Reddy the President of India. If he is another Reddy I would not have bothered. But he is the president of our Republican country. His speech was addressed to the nation.

‘On the Economic Front, Mr. Reddy said there were many features which caused concern. Over Rs. 90 000 crores had been invested in the Five Year Plans which works out almost Rs. 100 per person every year. But, the fruits of development continue to be beyond the reach of a large’.

ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ನನಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿಸುವ ಬದಲು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ಜನರಿಗೂ ಹಂಚಿದರೆ ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

The Opposition is trying hard to find faults-PM

‘Mrs. Gandhi said, the opposition was trying hard to find fault with the policies of the Government which were aimed at self sufficiency in agriculture and self reliance in industry

Mrs. Gandhi lashed out at rich farmers who conducted agitations for remunerative prices “while the poor peasant remains where he is”. It was tragic that those who were better off had been asking for more and more. She declared amid applause that her Government was committed to striking a balance between the rich and poor farmers and always ensured remunerative prices for farm products.

Mrs. Gandhi said Opposition parties had levelled charges of and on that her party encourage! the growth of big industries. “If you don’t encourage such industries. How do you expect the small and the poor to be benefitted” She asked.

ಈ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನನಗೆ ಕಂಡದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಗುರಿ ಇಲ್ಲ. ದೆವಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಇವರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂಥಾ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ಗುರಿ ಇಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿಷ್ಪ್ರಹಾರ್ಯಕರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ ಒಬ್ಬ ದುಡ್ಡೆ ಡ್ರೈವರ್‌ನ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಹಾಗೆ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಬಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೆಡವಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಂಬ ಭಯ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳೆಲ್ಲಾ. ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಧೀರಾಯರನ್ನಾಗಲೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೈ, ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರನ್ನಾಗಲೀ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರನ್ನಾಗಲೀ ಟೀಕೆಮಾಡಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ನೀವು ಕಂಠಿತರಾಗಿ ಅಂದರೆ ಕಂಠಿತರಾಗಿಲ್ಲ ಬೇಕು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅಂದರೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹೋಗು ಅಂದರೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವೇಕೆ ಓಗೆ ಸಮರಸಕರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನಾನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾ, ಫಿಕ್ಸಲಿಯಾಗಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ : - ಸಂಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆನಂದರಾಯರು ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಏಕೆ ನಿಂತರು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಆನಂದರಾವ್ : - ಮಾನ್ಯ ಬುಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದುದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will examine. I will look into it.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ನೀವು ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಆನಂದರಾವ್.—ನಪುಂಸಕ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ, ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಯಾವರೀತಿ ಬಳಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಲೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡಿಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಾರು ಆನಂದರಾಯರು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಏಕೆ ಭಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರು ಆನಂದರಾವ್.—ಸಾಮಾನ್ಯ, ನಾನು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ. ನಪುಂಸಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕಡತದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ, ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಪುಂಸಕತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡಲಿ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is not a good word. Please be satisfied with this.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ನಪುಂಸಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಈ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಈ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಇರಲಿ. ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಭಿಕ್ಷುಕರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭಿಕ್ಷುಕರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಮೊಬಲಗಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಈ ವರೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾಗೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡದ ನಗರ ಸಭೆಗಳ ಹಾಗೂ ದಾವಣಗೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಿಜಾಪುರ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಪುರಸಭೆಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೫ನೇ ವರ್ಷದ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಿಕ್ಷುಕರ ನಿಷೇಧನದ ಶಾಸನವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ದಾವಣಗೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಪರಿಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೮೪ ಭಿಕ್ಷುಕರಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೨೩೧ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ೧೧೭ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥೂಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿ ಸಿದ ಮೊಬಲಗು ರೂ. ೩೧,೩೦,೦೦೦ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗು ರೂ. ೯,೨೨,೫೭೧. ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಮೊಬಲಗು ರೂ. ೫೨,೩೭,೪೯೦ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ ಮೊಬಲಗು ರೂ. ೭,೫೦,೪೮೫. (ಉ) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೯-೮೦ ಹಾಗೂ ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಸಂ. ೨ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಪಿ. ಕೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಈ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕರಣ ಅಂಗವಿಕಲರು ೨೫೦, ದೃಢೀಕರಣರು ೨೫೩ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ೮೪ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಗಳಿದ್ದೂ ಸೆ. ೨೭೧ ಅಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೩೦೦ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಎಸ್. ಖಂಡ್ರೆ. — ಅಕ್ಕರನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೀರಬಲ್ಲದಿಗೆ ನಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಂಗೇಳವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ. ನಂತರ ಎಣಿಸಿದರ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ ಎಂದಾಗ ಅಷ್ಟು ಹಾರಿಹೋಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ, ಹಾಗಾಯಿತು ಇದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಅಂತಹ ಅಕ್ಕರನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಾಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕೂತಿ ದ್ದೀರಿ. ೩೦೦೦ ಜನ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨.೫ ಭಿಕ್ಷುಕರಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ೭೦ ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೨.೫ ಭಿಕ್ಷುಕರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ವರು ನಿಜವಾದ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಭಿಕ್ಷುಕರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಶೋಕ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಿಕ್ಷುಕರಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಶೇಕಡ ೨.೫ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಂದಾಜು ಕನಿಷ್ಠ ಆರೇಳು ಸಾವಿರ ಜನ ಭಿಕ್ಷುಕರಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ೭ನೇ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ೧೬ನೇ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“ ೩೧-೩ ೧೯೮೦ ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಮನೆ ನಿವೇಶನವಿಲ್ಲದ ೧೦.೪೦ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಗುರುತಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೩೦-೯-೧೯೮೦ರ ವರೆಗೆ ೧೧.೩೮ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿತೆಯಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂತು. . . ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ ೧೦ ೪೦ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದು ೧೧.೩೮ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅಂದರೆ ೧೨ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬೇಗನೇ ರಾಮಯ್ಯ. — ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜನರು ಸೈಟು ಕೇಳುವಾಗ ಅಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸೈಟು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಜನರು ಹಾಸಗಗಳಿಗೂ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. — ಆ ಆರ್ಜಿಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೧೧.೫ ಲಕ್ಷ ಜನ ವಸತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ೩೦-೯-೧೯೮೦ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ದಾಖಲೆ ಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೨ ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳು. ಒಂದು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ೫ ಜನ ಎಂದು ನಾವು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವು ೨೦ ಅಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ೨೦ ಅಂತರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದು ಹೇ 'ದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು. . . ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ನಿವೇಶನ ವಿತರಣೆ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ನೆರವು ಆರ್ಥಿಕ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪರಿಸರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರದಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ನಿವೇಶನಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ” ಎಂದು ಇದನ್ನು ನೀವೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದುದರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಇವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇವರನ್ನು ಜನ ವಿರೋಧಿಗಳೆಂದು ಕರೆ ಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದರೆ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಒಬ್ಬರು ಮೇಲಿನವರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವರು ಜನತೆ ಆತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮಾತು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೋಡೆ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರೇನೋ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಮನ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಜಿ. ಒ. ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಲಗಾರನ ಮನೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಣ ತಪ್ಪಲೆಯನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದು. ಇವರು ಹೇಳುವುದೊಂದು ಮಾಡುವುದು ಒಂದು. ಇವರಿಂದ ಇವತ್ತು ಡಬ್ಬಲ್ ಟಾಕ್ ಮತ್ತು

ಡಬ್ಬಲ್ ಆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಜನ ಇವತ್ತು ಇವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ತರೋಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿನೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟೇ, ನಾಳೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿನೇ ನಾಳೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ಸಹ ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ತಾನು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಅದರ ವಿವರಣೆಯನ್ನಾದರೂ ಜನತೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕು ಅಷ್ಟಾದರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಜನರ ಭಯವೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ೬-೭ ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಚಿತ್ರ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮೇಲೆ ನೋಟಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದು, ಆರೋಗ್ಯವಂತ ದೇಶವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಬೇಗಾನೆ ರಾಮಯ್ಯನವರ ಹಾಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಳಗೆ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಹಿಂದೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಮೇಲ್ಮೈ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೆ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆ ಯದಾಗಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಸೇತೃತ್ವಕ್ಕೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಭಾವ ಬೆಂಬಲ—ಇದು ನಿಜ. ಎರಡನೆ ಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಸುಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತ. ಲಿನಿಯದಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ, ಯಾವುದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರ ಬಾರದು ಹಾಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಐದನೆಯದಾಗಿ ಸಮಾಜವಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾದ ಘೋಷಣೆಗಳು. ೬ನೆಯದಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಸಹಾಯಕತೆ, ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ವಾಸ್ತವಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ. ಇವು ಮೇಲ್ಮೈ ಲಕ್ಷಣಗಳಾದರೆ ಒಳಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಬಹುಮತವಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಭದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಯಾರ ಹತೋಟಿಗೂ ಸಿಗದ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆ, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಿಷದಂತೆ ಏರುತ್ತಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗ, ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಜೀವನ ಒಂದು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿರುವುದು. ೫ನೆಯದಾಗಿ ಕೆಳ ಜಾತಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಜಾತಿಯವರ ಉದ್ಧಾರ. ೬ನೆಯದಾಗಿ ರೈತ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೆಳ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರ ಹಾಗೂ ತರಣರ ಜೀವನ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ದುರ್ಭರವಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ೭ನೆಯದಾಗಿ ಅಸಂಘಟಿತ ವಿಕಾರ ಹಿಂಸಾಚಾರ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮೌಲ್ಯ ರಹಿತ, ತತ್ವಹೀನ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠ ರಾಜಕಾರಣ, ಹೀಗಿದ್ದು ಕೊಂಡು ನಾವು ಈ ಅಂತರವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಂದರವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತ ಮಕ್ಕಳೇನಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಏನೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಜನರ ಎದುರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ವರ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ನಿಮಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಯಾರು ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಬಿಗಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದ ರಿಂದ ಹಣ ಮತ್ತೂ ರಾಜಕಾರಣ ಎರಡೂ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಾಗುತ್ತಿದೆ.

Centralisation of economy and centralisation of political power are the two faces of the same coin. ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಕ್‌ಫೆಲರ್, ಮೇಸನ್ ಎನ್ನುವಂಥ ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿದ್ದರು ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಾರು ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ೧೫ ಡಾಲರ್ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಬಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡು ತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸಾವಿರ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೆ ಏರುಪೇರುಗಳೇನಿವಾ ವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕಾಳಜಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಡವರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿದ್ದರೆ, ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಟಾಟಾ, ಬಿರ್ಲಾ ಅಂಥಾ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತು ಪಡೆದಿ

ದ್ದೇವೆ. ೨೦ ಅಂಶದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಂದು ನಾನೂರು ಸಾರಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೂ ಯಾರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವುದು ? ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ ಏನೂ ಅಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗೊತ್ತಿರುವವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ವಂಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಬಡ ರೈತನ ಮನೆ ಇಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಪುನಃ ನೀವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಕೈವಿತ್ತಿ ಎಂದರೆ ಎರಡೂ ಕೈ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥಾ ದೈಕಾಟವು ಏತಕ್ಕೆ ? ಇಂಥಾ ಕಂದರ ಏತಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ನೀವು ಜನ ಶಕ್ತಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕನಿಷ್ಠೋಪನ್ವಂದಿದ್ದೀರಿ, ಒಂದು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ ೩೦ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಜನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತ ಗೊಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅಂದೋಳನವನ್ನು. ವಿಚಾರಮಂಥನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ನಡೆದಾಗಲೇ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಮಜಬೂತ್ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಏನನ್ನೂ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ೩೦ ಕೋಟಿ ಇದ್ದು ಟಾಟಾ ೧೮೦೦ ಕೋಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಡತನದ ರೇಬೆಕೆಗಳಿರತಕ್ಕವರು ೪೮ ರಿಂದ ೫೦ ಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇನು ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಇಲ್ಲವೇ ? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲವೇ ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವೆ ಅರ್ಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಛೇರವಾಗಿವೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಐ.ಎ. ಎಸ್. ನವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ರವರು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ದಾವಣಗೆರೆಯ ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಪಾಪ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶಿ-೦೦ ಪಿ.ಎಂ

ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದರೆ, ಅವನಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ದೆಹಲಿಗೆ ಸೂಟ್‌ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅಷ್ಟು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದೆವು, ಇಷ್ಟು ಕೆರೆ ಮುಚ್ಚಿಸಿದೆವು, ಈ ವರ್ಷ ಅಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದೆವು, ಇಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿದೆವು ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ತೆಗೆಸುತ್ತೇವೆ, ಅಷ್ಟು ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದಾಗ ನನಗೆ ಅದು ಹಿಡಿಸಿತು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೂರೇಳು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಒಂದನ್ನೂ ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬಹಳ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಹುರಿಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಇವರು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಆಡಂಬರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿ, ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದೆ ಇವರ ಪಾರ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತುಗುತ್ತದೆ. ೧೩ ಹಸುಮಂತಯ್ಯನವರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಾಗ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾವು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದೆವು. ಎಷ್ಟೋ ದೇಶಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುವ ಸಲಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮರಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಇಂಥ ವೈಭವದ ಮಂದಿರ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕಿತ್ತು ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದರೆ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಸಾಲದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರೂ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಬಾವುಟವನ್ನು ಹಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಈ ದೇಶದ ಎಷ್ಟೋ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಇವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ; ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಸರಿಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ಕೇವಲ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ನೀವು ಆಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ, ಕಾಳಪ್ಪ-ಬೋಳಪ್ಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಾಗ, ಜನತೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾಗಿ ನೀವೇ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಕತ್ತೆ ಸತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನೋಣ ಸತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದಿರುವ ಸತ್ತ ಕತ್ತೆಯನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ನಾವು ಶಾಸಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯ ; ಅಷ್ಟೊಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ. ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಇವತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಯುವಜನ ಧೃತಿಗೆಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ; ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಜೈನಾ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ೧೦೫ ಕೋಟಿ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕನನ್ನೂ ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಬೇರೆ. ಅವರದ್ದು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಅಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಸಹ ಅವರು ಅವರದೇ ಆದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪ್ರಜಾತಂತ್ರವಿರುವ ಜಪಾನ್ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ನಂಬಿಕೆಗಳೇ ಬೇರೆ. ಜೈನಾದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಪ್ರತಿ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ೧೦೫ ಕೋಟಿ ಜನರಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೦ ಜನ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸ್ವಂತ ತೋಟವಾಗಲಿ, ಉದ್ಯಮವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೇಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಕೂಲಿ ಏನಿರುತ್ತದೆಂದರೆ ೪೦ ನಾಣ್ಯಗಳು. ಅಂದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಮ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ, ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ, ವಿಮ್ಯಾಚ್ಚುಕ್ತಿ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಸ್ವಂತ ಕಾರುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೈಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೂ ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ವಹಾತ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯಬೇಕು. ರಸ್ತೆ, ವಿದ್ಯೆ, ವೈದ್ಯ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಶಕ್ತಿ ಬಲಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೈನಾದ ಯಾವಕ ಯುವತಿಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕು ; ನಿಜ. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸರಿಗೂ ಕಾರುಗಳು ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ. ಹೇಗೋ ಜನ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೋ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಯುವಕರಿಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಚಾಕು, ಚೂರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯ ಧೃತಿಗೆಟ್ಟ ಯುವಜನಾಂಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ

ಇದೆ. ಏನೂ ಅರಿಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಲಿ, ರೈತರಾಗಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದ ಸರ್ವಾಂತರಾಮಿಯಾಗಿದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ 'ಅದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದೆ' ಎಂದರು ಅವರು. ವಾಟರ್‌ಗೇಟ್ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಎಂದು ನಿಕ್ಸನ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಬ್ರಿಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವೊನ್ನೆ ವೊನ್ನೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ೬ರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತೆಗೆದರು. ಅದರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಜನರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇದೆ ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಹೊದಲು ನಿನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೋ ಎಂದು, ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಎಂದರೆ, ದೇವರ ಮನೆಯಷ್ಟೇ ಕಕ್ಕಸ್ಸು, ಮನೆಯೇ ಶುಭ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಇವರು ಕಕ್ಕಸ್ಸು ಎಷ್ಟು ಹೊಲಿಸಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಹೊಲಿಸಾಗಿ ದೇವರ ಮನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ದುರಂತದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಹಠಾಶ ಜನ ; ಅವರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾಡಾರಿಗೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಪಿಸ ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯುಪಜನರಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಯುಪಮೇಳ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೇನೋ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೇಳ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರು, ಆ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತರಕಾರಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಊಟ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಕಸ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು. ಒಳ್ಳೆ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದವಲ್ಲಾ ನಾವು ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲರವಾದ ಮೇಳ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಕಸ ಹೊಡೆಯೋಣ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ತಲೆಮೇಲಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಲನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಹೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ! ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕ ಭಯಾನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವೇ ನಿಮಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಇವರು ಹೇಳುವುದು, ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟತನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ವಿಷ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ವಿಷ, ನಿರುದ್ಯೋಗದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹಠಾಶೆಯ ವಿಷ ರಕ್ತದ ನಾಡಿನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿರು ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಅವರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಸಂಜೆ ೬-೭ಕ್ಕೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಅವರುಗಡೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಬ್ ದಾಕಿ ಭಾರಿ ಸ್ಫೋಟವಾಯಿತು. ಒಂದು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಬಂದರು, ಒಂದು ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದರು, ಏನೇನೋ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಹೋದರು. ನಂತರ ಅವರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಕರೆಕ್ಕಾಗಿ ಪೊಲೀಸರು ಬಂದರು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಿದ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನಂತರ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ. —ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್. —ಅಂತೂ ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಇದಾದದ್ದು, (ನಗು)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ. —ಅದು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್. —ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಅವರು ಪೊಲೀಸರ ನಡತೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ. —ನಿಮ್ಮ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ. ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಅದು. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನೀವೇನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇವತ್ತು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಇವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ರೋಗ ತುಂಬಾ ಆಳವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸದಿಂದ ಇದರ ರಿಪೇರಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಗ ಗುಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳುಂಟು. ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೇನಾದರೂ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನ ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೂ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ರಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜನವಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ? ಶಿವದಾರಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ? ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ? ಇದನ್ನು ನಾನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೂ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜಾತಿ ಪದ್ಧತಿ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಶೋಷಣೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೀವರೇಡಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದು. ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕಳವಳ...ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದೇನು ಬಂದಿದೆ ಅದೇ ವಿಷಯ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುತ್ತೇವೆ, ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೇ ಈ ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಾರಾಗಾಘ್, ಇಸವಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯಾರನ್ನೂ ಹೊಣೆಗಾರರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರೋ ಅಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಆ ಪಾಪ ನಿಮಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ನಿಮಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಯಾರು ಮುಂದೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಲು ವಿರೋಧಪಟ್ಟವೇನೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್ ಅವರೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳಾದ ಲೋಹಿಯ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ವಿಚಾರಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಸ್ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ದೋಣಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಯಾವಾಗ ಮುಳುಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಯುವಕರ ಸಮಸ್ಯೆ, ನಿರ್ದೋಷಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಭೀಕರವಾಗಿವೆ. ಸ್ವೈಚ್ಛಂದಿ ಹುಡುಗರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಗದೆ ಕೊಟ್ಟು ತುಲಾಭಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.—೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಲ್ಲ, ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿ. ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ೧೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ೩೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೊಡಕ್ಟೀವ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸಣ್ಣ ಪ್ರಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಯಾವುದೋ ಬಂಡವಾಳ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಚಾರ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ೩೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ೪೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ೧೫ ಸಾವಿರ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣ ಇವರಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸಮಗ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸಸ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗರೀಕತೆಯೇ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಸಾಲು ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಡದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗ ಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಜನರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಐದಾರು ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦೦ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೧೦೦ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನವರಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರಗಳಿದ್ದಂಥ ಸಸ್ತು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಕೇರಳದವರ ಹತ್ತಿರ ತಮಿಳುನಾಡಿನವರ ಹತ್ತಿರ ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೇಟಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಮೊದಲು ೨೯ ಪೈಸೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದವರು ಈಗ ೪೧ ಪೈಸೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ರೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಂದು ಸಸ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕೊಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ೪೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಆಗದಿದ್ದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅಮ್ಮಾ ಪ್ರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ನಾಳೆ ಜನನಾವಣೆಗೆ ಬಸ್ಸು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು, ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಮತ್ತೆ ಬರಬಹುದು. ರೋಗಿಗೆ ಅಪಠ್ಯವೇ ರುಚಿ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಮಗೆ ಅನುಕೂಲ. ಆ ರೋಗ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅಪಠ್ಯ ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮನೇ ಉಂಡು ಮತ್ತೆ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಆ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ.

ಈ ಸಾರಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗತಕ್ಕ ಈ ಬಂದು ದುಷ್ಟ, ಕ್ರೂರ, ವಿಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ರಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲಭೂತ ಪಿತರಕ್ಷಣೆ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಬಂದು. ಈಗ ತತ್ಪಕ್ಷಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ತರತ್ತೀರಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಂದೇ ಬಂದು ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿ ಅವಧಿ ಇನ್ನೂ ಬಂದರೆದು ವರ್ಷ ಇದೆ ಈ ಎಲ್ಲ ರೀತಿ ಸಾವಿರ ಪದವಿಧರರಿಗೂ ಬಂದೊಂದು ಸೈಕಲ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹರಿಜನರಿಗೂ, ಲಂಬಾಣಿ ತಾಂಡಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಂಡವೇ ಕಿತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ. —ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್. —ಹೌದು. ಅವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಲಿಸಿ ತನ್ನ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ಇದುವುದನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದ ರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸಸ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೇ ಈ ಬಂದು ಅಭಿನಂದನಾ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನೇನೂ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಸ್ತು ಸಾಲು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ). —ಸಸ್ತು ಸ್ವ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿತಕ್ಕ ಮದನಾನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಸಾಲು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪೋಣ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ನೀವು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಇದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು. ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸೋಣ, ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

ಬಂದಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಏನು ಎಂಬುದು ಯಾರ ಬಾಯಿಂದಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಇವರ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಇದೆಯೇ, ನಾಳೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಇದೆಯೇ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೇನು ? ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಜೈನಾದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ, ಹೀಗಿದೆ, ಬಂಗಾರದಂತಹ ದೇಶ ಇದೆ, ಜಪಾನ್ ಹಾಗಿದೆ, ಜರ್ಮನ್ ಹಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅಗಿಲ್ಲ ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಇವತ್ತು ಜೈನಾದಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಅರಿತಂತಹ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಅರಿತಂತಹ ಪ್ರಜೆಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆ ನಮಗಾದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಫಟೀಲ್ ಅವರು ನಮಗೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ನೀವು ಒಂದೊಂದು ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವನ್ನು ಈ ಬಡ ದೇಶ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ರಾಜ ಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಎತ್ತಿಕ್ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಲ್ಲಾ ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ ?

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಇವತ್ತು ಜಪಾನ್, ಜರ್ಮನಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲಾ, ಅವರು ಹೇಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ? ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಶ್ರಮ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದಕ್ಕಿರಡರಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಅವರ - ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್, ಇಂತಹ ರೀತಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಇವತ್ತು ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಕಕ್ಕಿಲಾಯ ಅವರು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅವರು ? ಪೊಲೀಸ್ ಇವತ್ತು ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ದೇಶ. ಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಗೇಯಬೇಕು ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ..

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ. — ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಹ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ೪೩,೬೫ ಮಿಲಿಯನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಡೇಸ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮತ್ತು ಲಾಕೌಟ್ಸ್ ನಿಂದ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ೨೧.೯೩ ಮಿಲಿಯನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಡೇಸ್ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಜೂನ್‌ವರೆಗೆ ೧೮.೨೪ ಮಿಲಿಯನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಡೇಸ್ ಲಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ೧೯೭೯ರಿಂದ ೧೯೮೧ರವರೆಗೆ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಲಾಕೌಟ್ಸ್ ನಿಂದ ನಷ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಬಡತನ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಇದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣ ಇದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಂಕಿ ಅಂಕ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಜಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್. — ತಾವು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಆಗ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾಕೌಟ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ? ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಗಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಕ್ಕಿಲಾಯ. — ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿ, ಲಾಕೌಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಕೌಟ್ ಪ್ರಾಟಿಬಿಟರಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

SRI A. B. JAKANUR. — The High Court has passed an Order to reconsider it.

SRI B. V. KAKKILAYA. — Have you reconsidered it ?

SRI A. B. JAKANUR. — The other party has filed an appeal. The matter is pending before the Court.

SRI B. V. KAKKILAYA.— Then, what is that Labour Department doing? Have they taken any steps to resolve the dispute? ಅವರನ್ನು ಫಾರ್ಗ್ ಮಾಡಿ, ಸಮ್ಮನ್ನಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಏನಾದರೂ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷ ನಿರಂಕುಶ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಯಿತೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರು ೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಈ ಅವ್ಯವಹಾರ ಯಾರಿಂದ ಆಗಿದೆ? ಇವತ್ತು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಗಿತ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನೀತಿಯೇ ಇವತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ್ದು ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸ ತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರುವುದೇ ಸರ್ಕಾರ. ಸರ್ಕಾರದವರು, ನೀವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಸೆನ್ಷಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಮೆಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಇದೆ, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗಿ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರಾಗಲೀ ನಿಮ್ಮ ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲಿಗಲ್ಲದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀವು ಏಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಆ ಕಾನೂನಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಇವರೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಆ ಕಾನೂನಿನ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದವರು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ತಾವು ಹೇಳಿದ ಕಾನೂನನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿ ದ್ದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ೧೯ನೇ ತಾರೀಖು ಇಡೀ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು. ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಅದನ್ನು ಬೀರುವಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಅದನ್ನು ಬೇರುವಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಮೈಖೆಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ಉರಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಆಗ ಈ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ, ಇವರೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದವರೆ. ಎಂದರೆ ಇವರು ಏಕೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಾಗಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬಾರ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು?

ಶಿ-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಮಾನ್ಯ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್‌ರವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಮುಚ್ಚುವುದನ್ನು ಕಂಡಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮೈಖೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಕೇವಲ ಮುಖಂಡತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಈ ರೀತಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳಿಂದ ಯಾವ ತಿರುಳು ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮುಖಂಡತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ದೇಶದ್ರೋಹವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾರೆ ಕಪ್ಪು ಬ್ಯಾಡ್ಜ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಅಲ್ಲಿನ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಅಷ್ಟೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಇದೆ.

ಭೇರೂನ್.— ಅವರು ಯೀಲಾಡಿಲ್ಲ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಮೈಖೇಲ್ ಬಿ. ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್.— ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಸಾಯಲಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಊಟ ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಮೂನೆಯ ಚಳುವಳಿಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೩ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡೆಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ.ಕೆ.ಲಾಯರವರು ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲೆಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಉತ್ಪಾದನಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ದುಡಿಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಚಿತಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಅವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ. ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುತ್ತೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಉತ್ತಮ ವಕೀಲರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ೭೧ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ೭೭ರ ಲೋಕಸಭೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಯಾರ ಕಡೆ ಬೇಕಾದರೂ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಕಂಡಲ್ಲಿ ಫೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಾಯರ್‌ಗಿರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಲಾಯರ್‌ಗಿರಿ ಮಾಡಿದಿರಿ ? ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿ. I propose Devaraj Urs, I second Devaraj Urs ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ನಾಯಕರು ಎಂದು ನನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪೊಪೋಸ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಮರು ದಿವಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು.

ಭೇರೂನ್.— ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರ ಮೇಲೂ ದೂಷಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತತ್ವದ ಮೇಲೆ, ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಯಾವತ್ತೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮ ತೋಲನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವರಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರರವರನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ನಾನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದು. ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಉತ್ತಮ ಏಕೀಕರಣ ಎಂದು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಫೇರ್‌ನ್.— ಅವರು ಯೀಲ್ಲಾ ಗಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನಾನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಈ ಪಕ್ಷ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ರಾಸಕರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಶಾಸನ ಸಭೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸಿಂಡಿಕೇಷನ್‌ನೂ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೋ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ನಿಂತು ಇವರನ್ನು ನಾನು ಸೋಲಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ನನ್ನ ಹೆಸರು ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಫೇರ್‌ನ್.— ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು, ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SRI K. H. SRINIVAS.— What the Hon. Member now saying is irrelevant to the debate we are now discussing. Hon. Member S. M. Chandrashekar is talking about election and all that. I have no mind to go in for election or contest the elections because of the behaviour of my friends like Sri S. M. Chandrashekar, instead I am in a mood to resign and get out from public life.

ಫೇರ್‌ನ್.— ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ದೋಷಾರೋಪಣೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ — ಅವರು ಏನು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದರು, ಅದನ್ನು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ನಿಂತು, ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸುತ್ತೇನೆಂದರು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರು ಬಿಟ್ಟು ನಿಂತುಕೊಂಡು ದಿವಾಸಿಟ್ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಮಾರಿಹೋಗಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನೀವು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರಿಹೋಗಿದ್ದಿರಿ. 22ರಲ್ಲಿ ಮಾರಿಹೋಗಿದ್ದಿರಿ.

ಭೇರೂನ್.— ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ವೈ ರಾಮಕೃಷ್ಣ.— ಪಟೇಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿ.

SRI K. H. SRINIVAS — I appeal to the Hon'ble Minister for Law and Parliamentary Affairs who is present here to advice his partymen not to indulge in personal references when they speak on the motion of Thanks to Governor's Address. I spoke for nearly one and half hours. Have I made such references ? So, let them confine to the subject matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು, ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಪಕ್ಷಾಂತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಂತ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಯಾರು ? ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸು ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಳರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ? mother of the defections ಯಾರು ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.— ಪಕ್ಷಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಯಾರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದಂತ, ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದಂತ ಚರ್ಚೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.— ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

SRI S. R. BOMMAI.— It is just like devil quoting the bible. ಅಂದ ಹಾಗೆ ದೇವೇಗೌಡರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ, ತೂರಿ ಹೋದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಮತ್ತು ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟು ಇವರು ಹಿಂದೆ ಬಂದರು, ಇದು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಯಾರು ಏನೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. This is not the forum. If you disclose everything everybody here will have to hang his head in shame.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ಚರ್ಚೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಬಳಗಡೆ ಕುಳಿತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ರಾಜಕಾರಣ ಪಕ್ಷಾಂತರ ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು 'ಪ್ರಮು ಏವ ಜಯತೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಾಣ್ಯಾಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸೋನ್ನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತಾದ್ದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಈ ದೇಶದ, ರಾಜ್ಯದ ಏಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರಾದಂಥ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಐಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಏನು ? ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ? ಇವೊತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಲಲಿತವಾದ, ಸುಂದರವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೇನು. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಆಗಿಲ್ಲವೇ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟೀಕೆಗಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಡೆಯುವವರು ಏಡುವುತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸಮ್ಯಾನೆ ಕುಳಿತಿರುವವರು ಏಡವಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಲದ್ದೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಸಾಲದ್ದೆಯೇ ಸಾಯತಕ್ಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಇವೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರೇ ಬರಬೇಕೇನು. ಎಷ್ಟೋ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಬಂದು ವನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ೧೦ ಗುಂಟೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ತರೆ ಹಣ ಸುಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹೂಳುವುದಕ್ಕೆ ೬ ಅಡಿ ಜಾಗ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುರುತಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೇ ಬರಬೇಕೇನು. ಇವೊತ್ತು ಸಮಾಜವಾದ ಮತ್ತು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ನಿವು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆದಳಿತ ಯಂತ್ರ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ವೊದಲು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ತಲುಪಿಸತಕ್ಕವರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು ಹೊರತು ನಾವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ನೀವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೋಷ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಜನತಾ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಲೆ ಜನ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಟೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೩೦೦ ಎಕರೆ ಅವೇಲಬಲಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೬ ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ತಾದುಕೊಡೋಣ. ದರಖಾಸ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳು ೬ ಸಾವಿರ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನಾವು ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟ ಹಾಕಿದ ಅಲದಮರ ಅಂಥ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರೈತಾಪಿ ಕಸಬು ಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಸಬು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆತ ಏನು ಇದ್ದರೂ ಮೊಲ ಉಳಬೇಕು. ಅಷ್ಟ ಏನು ಕಸಬು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಅದೇ ಕಸಬು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಪಾದ. ಇನ್ನು ಜೀತದಾಳುಗಳ ಗುಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇವೊತ್ತು ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನು ವಿಮೋಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲಬೇಕು.

ಅವರ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಅವರು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅವರು ಕೂಡ ಮಾನವರಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಸಂದಾಯ ಯಾವರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಂಥ ಹಣ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆಯೇ ಇದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇಡೀ ಸರ್ಕಾರ ಖಾಣಿಯಾಗಿರಬೇಕೋ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ಅಧಿಕಾರಿರಾಯೋಗರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ದುರಂತವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಒಬ್ಬ ಜೀತದಾಳು ವಿವೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ದಾವಣಗೆರೆ ಆಜಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆತ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಜೇಷಿನಿಂದ ಇಳಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ಬಳಿ ದಂಡು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಐದು ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಮತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಕುಲತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನೊಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ನೀವು ಹಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜೀತದಾಳುಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳು ನಿಮಗೆ ಇವೆ. ಈ ಜೀತದಾಳುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದು ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ದೇವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪೆಟೀಲ್ ಅವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ನೀತಿ ಒಳಲ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು, ನೀವು ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೀವು ಬಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎಷ್ಟೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ನೀವು ಯಾರೂ ಇದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು, ನೀವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು ಜನತೆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಖಾಣಿಪರಿಹಾರ ಅಂಥ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಷ್ಟೇ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನತೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವೊತ್ತು ಗಂಡಾಳಿಗೆ ೭ ರೂಪಾಯಿ, ಹೆಣ್ಣುಳಿಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣುಳು ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ನೀನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಹೋಗು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮೂಕ ಪರುಷಿನಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಒಬ್ಬರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಡ ನಾನು ಅಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತರುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಒಲ್ಲದ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ, ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಹೆಚ್. ಪೆಟೀಲ್.—ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕುವವರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಇರಬೇಕು. ಕಣ್ಣು ಇದ್ದರೆ ತಾನೇ ನೀವು ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ, ಜನ ಸಂಪರ್ಕ ನೇರವಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗೌನೇ ತಾರೀಖು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಗೌನೇ ತಾರೀಖು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಬಿನ್ನೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದತ್ತು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕಣ್ಣಿದ್ದೂ ಕುರುಡರಾದರೆ ನಾವು ಬಿನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ, ಇವರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನಾದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ? ಯಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರನ್ನೂ ಕರೆದು ವಿಚಾರ ವಿವಿಮಯ ಮಾಡಿ, ನಿಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನಾದರೂ ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಎಂದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಪುನಃ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾತನಾಡುವುದೂ ತಪ್ಪು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಅಶಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲಾಗುವುದು ಬೇಡ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ವೇವ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೈಸಾ ಕೊಡ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆದರೂ ಸಾಲ ವಾಪಸಾಗದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಪುನಃ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ದತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಡವರು ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಬಂದು ಸ್ವಾಮಿ ನಮಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಇಂತಿಂಥವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಬಿನ್ನೂ ಮಾಡೋಣ ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸಾಲವೇ ಇದುವರೆಗೂ ವಾಪಸು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಾಸಗಿಯವರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ, ಮಂಜಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಯ ಅರಸೀಕೆರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆ

ಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇವಲ ಡ್ಯಾಂನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ಡ್ಯಾಂನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಕೇವಲ ೨೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಡ್ಯಾಂಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಸಾರವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಆಬಾದು ಆಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸಿದಿರಿ, ಅದು ಸಂತೋಷ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಳಗೆ ಮಂಳುಗಡೆ ಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿತಕ್ಕ ಜನರು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆಕಡೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನೊದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಾ, ವರಾಹಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳ ಕೆಳಗೆ ಮಂಳುಗಡೆ ಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಬೇರೆಕಡೆ ಪ್ರೇರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಜಾಗವೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾವಿ, ಚಕ್ರಾ, ಸಾವಿ ಹೊಕ್ಕು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಾದರೆ ನಮ್ಮ ಊರುಂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಂಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ೧೨ ಅಡಿ ನೀರು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ನನ್ನ ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ ಶೀರಾಳಿ ಎಂದು ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನನ್ನ ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಮಂಳುಗಿ ಹೋಗಿ ಕೊನೆಗೆ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ಹಿಂದೆ ಶೀರಾಳಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರೇ, ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ತಾವು ೫,೨೫ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಬಹಳಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇರುವುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ನಾಳೆ ವಂದನಾ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ತಾವು ಈಗಲೇ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆದಷ್ಟುಬೇಗ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ೫ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಶೀರಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ಪೀಕರ್, ಮಿನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡಂಥ ದೊಡ್ಡ ನ್ಯೂನತೆ ಎಂದರೆ ಒಳನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಿನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ೧೦ನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಇವೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಿನು ಮರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿ ಮೀನಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet tomorrow at 2.00 P.M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Two of the Clock on Tuesday, the 9th February 1982